

Spelas på kassetten
danser från Södergötland och Tjust"
"Polska från Tjust", 18)

* 11. Polska est. Landholm

Efter Johan Petter Landholm, Getterum, Hjorted 3. 45
1862-1962

30

Småland

Uppt. och arr. Gösta Klemming

Baskspel i Gräna 1995 och Delssa 2003

Allspelslåt i Småland

Stens vals efter Hans Börtas, Rättvik

Handwritten musical score for 'Stens vals' by Hans Börtas. The score is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It consists of six staves of music. Chord symbols D, G, and A7 are written above the notes. The piece includes first and second endings, indicated by '1.' and '2.' above the notes. The melody is characterized by eighth and sixteenth notes with various rests and ties.

stens vals (Andrastämman av Allan Westin, Stockholm, 2013)

Handwritten musical score for 'stens vals' by Allan Westin. The score is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It consists of five staves of music. Chord symbols D, G, and A7 are written above the notes. The piece includes first and second endings, indicated by '1.' and '2.' above the notes. The melody is characterized by eighth and sixteenth notes with various rests and ties.

Sollentuna-schottis

(317)

I

II

G C G D7 G D7

I

II

G C G D7 G

I

II

D G D A7 D A7

I

II

D G D A7 D

Sollentuna ligger drygt en mil NNV om Stockholm.
Jag hittade denna låt i Otto Gustafssons folkmusiksamling på Statens Musikbibliotek på 1990-talet. Samlingen donerades 1914 till biblioteket, denna låt hade kommentaren "Mycket känd och omtyckt här i Stockholm sedan 10 år tillbaks", vilket placerar låten kring 1904. Senare hittade jag en längre, tryckt, version, publicerad 1903 under titeln "Farbror Göstas schottisch".
I originalet går första takten så här. →
Låten har förändrats lite i nutiden, min version ovan liknar mer den som spelmän i Sollentuna spelar nuförtiden. Ackordsättning och andrastämman har jag gjort

Allan Westin,
Stockholm, 2018.

"Urburskan", Hamburska (polska) från Sörmland

77

Polska efter "Granlunds-Petter", fiolspelmanen Pehr Ericsson, Granlund, Helgarö, på halvön Fogdön, N.V. om Strängnäs. Han fick 1898 (vid 80 års ålder) besök av upptecknaren K.P. Leffler, men då hade han redan själv tecknat ner flera hundra låtar ur sin repertoar. I norra Sörmland var "hamburska" ett annat namn för "hambopolska", men ändå skitjer det sig lite från dagens "hambo". Hastighetén kan vara ungefär densamma (c:a 130 taktslag/minut), men på fiol gör man ett långt uppstråk på "tvåan" i takten, och det har en tendens att komma en aning "för tidigt", alltså lite förlängt på "ettans" bekostnad. Varje takt del borde väl ha 33,3% av taktens längd, men en senare spelman (Edvard Pettersson) från samma område, hade stor variation på taktslagens längd, men i genomsnitt hade taktslag 1, 2 och 3 31,6%, 35,4%, och 33,0% av taktens längd. På grund av detta bör man på kompinstrument kanske undvika att slå ett ackord på "tvåan", utan bara slå på "ettan" och "trean". Jag har visserligen skrivit ut tre ackord i vissa takter, men det är för veta var i takten ackordväxlingarna sker. I låtens sista takt bör man dock slå ett ackord på "tvåan".

Andrastämman nedan har jag gjort. Smeknamnet "urburskan" syftar nog på att låten ses som "urtypisk" hamburska.

"bis" i andra-stämman betyder: "repetera dessa två takter" som en "repris i repris".

Allan Westin,
Stockholm
2019

56. Gånglåt från Torsåker,

Gästrikland

420

Uppt. o. arr. Anders-Jöns Bengt

D7 G D7 G C D7 G G G C G D7 G

är "Gästrikelåtar"

Polska efter Ström-Erske JÄMTLAND

Låten lär vara från Föllinge. Spelas ganska raskt.

Andrastämman av Allan Westin, Stockholm, 2015:

Om melodin har en triol:

och stämman har figuren: så skall sista tonen i bägge figurerna komma samtidigt.

Offerdals spelmannslag kallar låten "Mazurka efter Erik Nilsson, Ås". (Då är den första tonen i takt 3 och 7 D, inte C som här.) En del spelar repriserna omkastade, alltså börjar med den låga repriserna.

Låt till far

807

av Pers Erik från Rättvik

Handwritten musical score for 'Låt till far' in 2/4 time, key of D minor. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat, and a 2/4 time signature. The melody starts with a quarter rest followed by a quarter note D, then a series of eighth notes: E, F, G, A, B, C, D, E, F, G, A, B, C, D. Chords are indicated above the staff: Dm, Dm, G, A7. The second staff continues the melody with eighth notes: D, E, F, G, A, B, C, D, E, F, G, A, B, C, D. Chords: Gm, Dm, C, 1. Dm, 2. Dm. The third staff continues with eighth notes: D, E, F, G, A, B, C, D, E, F, G, A, B, C, D. Chords: Dm, Gm. The fourth staff concludes with eighth notes: D, E, F, G, A, B, C, D, E, F, G, A, B, C, D. Chords: 1. Dm, Gm, A7, 2. Dm, C, Dm.

CD 1 nr 9.

Andrastämman till "Låt till far"

Handwritten musical score for the second voice of 'Låt till far' in 2/4 time, key of D minor. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat, and a 2/4 time signature. The melody starts with a quarter rest followed by a quarter note D, then a series of eighth notes: E, F, G, A, B, C, D, E, F, G, A, B, C, D. Chords are indicated above the staff: Dm, Dm, G, A7, Gm. The second staff continues the melody with eighth notes: D, E, F, G, A, B, C, D, E, F, G, A, B, C, D. Chords: Dm, C, 1. Dm, 2. Dm. The third staff continues with eighth notes: D, E, F, G, A, B, C, D, E, F, G, A, B, C, D. Chords: Dm, Gm, Dm. The fourth staff concludes with eighth notes: D, E, F, G, A, B, C, D, E, F, G, A, B, C, D. Chords: 1. Gm, A7, 2. C, Dm.

Arr: Allan Westin, Stockholm, 2010.

Själva melodin (av Pers Erik, Rättvik) står på sid. 8
i "Jubileumslåtar 2007", utgiven av Sveriges
Spelmäns Riksförbund.

Kalle Lessen, vals från Österhaninge Sörmland (221)

"Kalle Lessen, Kalle Lessen, varför linkar du så?" "Inte und'ligt, inte und'ligt, ja' har ont i en tå!" "tå!"

Nedan: Andrastämman av Allan Westin, Stockholm, 2018

"Kalle Lessen, Kalle Lessen, när ska brölloppet stå?"
 "När jag blir bra i min tå, då ska brölloppet stå!"

Prickarna • över vissa noter betyder "staccato" (spela dem kort, med "luft" mellan tonerna)

Vers 2 nedan är lånad från en skånsk variant:

Låten är upptecknad efter Robert Nordström (fiol) (1868-1958), som var från Österhaninge. Han började spela (enradigt) dragspel som sjuåring, men gick sen över till fiol som han lärde sig av bl.a. Anders Bergström, Grindsvreten (södra Jordbro). Bergström, som levde c:a 1840 - c:a 1920, lärde honom denna låt. Nordström flyttade 1891 till Lerbo (s.v. om Flen), där han var kyrk- och skolvaktmästare. Innan dess hade han också varit bagarlärling i Stockholm.

D dur

Tre Strömningar

polska, (52) Rättvik

Melodin ur "Allspelslåtar 2002" (Delarnas Spelmansförbund)

Andrastämman till Tre strömningar, Rättvik

arr: Allan Westin, Stockholm, 2009.

(ur "Jubileumslåtar 2007") Bertils polkett

Ångermanland

av Bertil Eriksson, Härnösand

Handwritten musical score for "Bertils polkett" in G major, 2/4 time. The score consists of six staves of music. The first staff starts with a G chord. The second staff has G and D7 chords. The third staff has first and second endings, both marked with G. The fourth staff has C, G, and D7 chords. The fifth staff has G and C chords. The sixth staff has D7, first ending (G), and second ending (G).

Bertil Eriksson, 1918-1997, från Ramsås, Ålandsbro, började spela fiol i trettonårsåldern. Bertil har ett antal låtar kvar efter sin far, som spelade både fiol och durspel.

Andrastämman (av Allan Westin, Stockholm, 2012) -
till Bertils polkett av Bertil Eriksson, Härnösand

Handwritten musical score for "Andrastämman" in G major, 2/4 time. The score consists of six staves of music. The first staff starts with a G chord. The second staff has G and D7 chords. The third staff has first and second endings, both marked with G. The fourth staff has C, G, and D7 chords. The fifth staff has G and C chords. The sixth staff has first ending (G) and second ending (G).

(% betyder: upprepa föregående takt)

Melodi: Se SSR:s "Jubileumslåtar 2007", s.42